

Hun må tidlig krøkes, hun som skal overta verden. På lederleiren Camp Rising Sun i USA samles verdens skarpeste jenter for å løse klodens problemer.

JORDS BESTE BARN

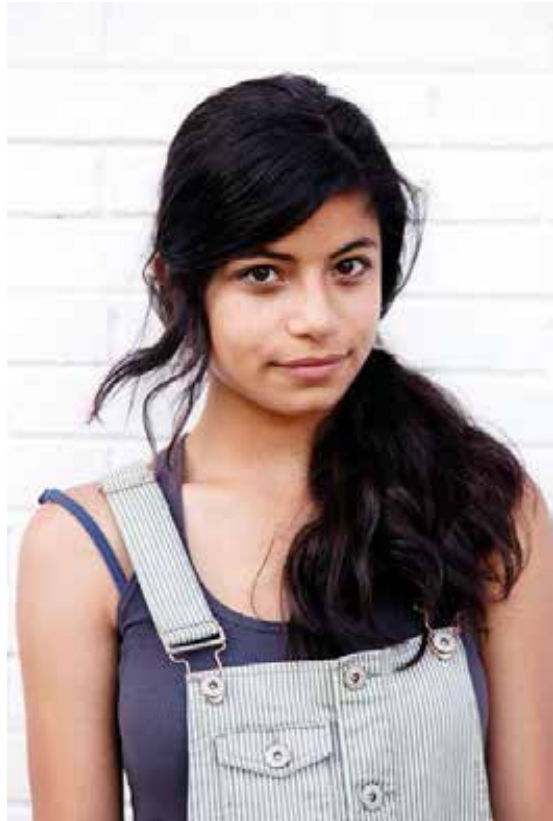
TEKST LINE TILLER FOTO MALIN FEZEHAJ
XXXX, New York

U

ULING FRA CATSKILLFJELLENE har fylt den klamme julinatten. Hyener har delt lydbildet med unge jenters lave knising bak myggnettinger i en teltskråning. Det er bare om natten, når stjernene blinker over en av Amerikas eldste sommerleirer, at de 14 år gamle jentene får lov å være helt vanlige ungdommer. Fra det øyeblikket leirlederen går fra telt til telt mens hun synger en gammel indianersang for å vekke sine nye internasjonale venninner, er det ingen «kjære mor».

DE BESTE BARN. De fleste av Camp Rising Suns 60 deltagere har aldri vært utenfor hjemlandets grenser. Etter intervjuer under, statsministerinvolvering, stilskrivning og nøye utvelgelse, blir verdens mest oppegående jenter fløyet til en sjarmerende grønn bygd ved en liten innsjø i staten New York. De kommer fra Zambia, Japan, Norge, Sør-Afrika og Polen for å bli drillet i oppgaver som kan møte fremtidens verdensledere. Hver sommer siden 1989 har et nytt kull satt hverandre i stevne for å vokse intellektuelt. De diskuterer Midtøsten, abort og kvinners rettigheter, de snekrer finske saunaer og graver frem skogstier, siterer Gandhi, lærer hverandre sanger på mandarin og øver opp kunstneriske talenter. Noen jenter kommer til å se en tampong for første gang, en jente fra Kina kommer til å lese Seventeen Magazine med store øyne.

DIKTATORER OG LILJEKONVALL. - Altfor mange ledere oppfører seg egoistisk, og enda flere godtar →

NAVN
ALDER
FRA

NAVN
ALDER
FRA

NAVN
ALDER
FRA

NAVN
ALDER
FRA

NAVN
ALDER
FRA

NAVN
ALDER
FRA

CAMP RISING SUN ☀

► **STARTET** i 1930 av den amerikanske businessmannen George E. Louis. Opprinnelig en lederleir for gutter på 14 år. I 1989 ble en parallell jenteleir opprettet.
► **LIGGER** i Rhinecliff i staten New York. Hver sommer blir 60 jenter og 60 gutter invitert til syv intense uker med internasjonale diskusjoner, fysiske prosjekter og oppgaveløsning.
► **I ÅR** er 26 land og 11 amerikanske stater representert på

jentecampen.

► **SIDEN** oppstarten har 36 norske gutter og 16 norske jenter deltatt på Camp Rising Sun.

► **I GHANA** velger presidenten hvem som reiser. I England velger de toppstudenten fra 20 forskjellige skoler som alle kommer inn til intervjuer. I Spania velger de utelukkende ungdommer fra den fattigste byen i landet.

ledere som er hensynsløse, autoritære sjefer, sier Jojo Musarsaa fra Palestina.

Et knippe barn av regnbuen sitter samlet på en treplattform som tidligere leirdeltagere har bygget høyt oppe i et eiketre. Mens lange, gule solstriper gir gjenskinnsinn i nyvasket hår som lukter liljekonvall, diskuterer de makt.

- En leder er en som organiserer hverdagene til det bedre, en som sørger for glade omgivelser. En leder skal også være mer opptatt av fellesskapet enn seg selv, sier Jojo.

En av jentene har en oransje, trang gips rundt høyre legg. Egyptiske Sherifa El Awa var livredd for å komme for sent da hun hørte bjellen ringe på tunet til et av de seks daglige fellesoppropene. Hun sprang ned en gressbakke og falt.

Nå sitter hun stille og pirker på gipsen. Midt under neste spørsmål rykker hun til:

- Hvilke tanker har dere angående diktatorer? Mubarak's ego skapte borgerkrig i landet mitt. Diktatur har ødelagt Egypt på alle tenkelige måter, sier hun.

- Hva med Mohamed Morsi, er du glad han tok over som president?

- Nei. Ingen er det.

- Hvem stemte familien din på?

- Vi stemte blankt. Det fantes ingen gode alternativer.

- Hvem leder verden i dag?

- EU, sier en av jentene.

- Hva med Obama?

- Nei. Hvis du kun setter ett menneske på toppen, vil verden falle sammen. Vi er miniledere alle sammen, det er derfor Gud skapte en hjerne og en vilje for alle. Det viktige er å lytte og samarbeide, sier Musarsaa.

MIDDAGSSAMTALER 2.0. Annenhver uke må alle bytte teltpartnere, og lunsj- og middagspartnere rullerer for å unngå klikker og for at alle skal bli kjent med alle. Jentene leser Shakespeares samlede verker, lytter til Bach på LP-spillere og stiller spørsmål som «Hey, Jehmilah, hvorfor har alle fra Barbados navn som begynner på J?». De vasker toalettene og har ubegrenset til-

VI ER MINILEDERE ALLE SAMMEN, DET ER DERFOR GUD SKAPTE EN HJERNE OG EN VILJE FOR ALLE

JOJO MUSARSAA leirdeltager fra Palestina

gang på skog. Ipoden, telefonen og småpengene måtte de kvitte seg med.

- Jeg gråt hysterisk den første uken fordi jeg savnet familien min, men så begynte vi å snakke veldig dypt sammen, sier indiske Sahana Thirumazkusai etter en lang lunsj som har inkludert både «bønn» uten ord, i respekt for alles religioner, og utdeling av pakkeforsendelser (sjokolade, regnbukser og magasiner) fra familier verden over. Sahana holder hardt i en perm og en walkietalkie, hun er dagens sachem, et indianernavn for «den ydmyke leder». Hun forteller at jentene ble samlet i gymsalen tidlig i sommer. Der fikk de vanskelige spørsmål som «har noen i familien din alkoholproblemer?», «har du vurdert selvmord?», eller «ser du på deg selv som en kvinne?» før de fikk valget mellom å gå til en ja-vegg eller en nei-vegg.

- Ja, vi var sårbare, men det åpnet for en viss tillit til hverandre. Jeg stoler blindt på 60 mennesker nå, ikke bare foreldrene mine, slik jeg gjorde før. Vi er blitt søstre for livet, sier Jojo.

Tidligere leirdeltagere kan fortelle at de ikke kan åpne en tilfeldig avis lengre, uten å lese de internasjonale notisene. De har sannsynligvis kjennskap til noen i byen eller landet som blir nevnt. Globalt føles lokalt etter en slik sommer.

- Etter at barna reiser hjem, snakker man ikke om hvem som har matet hunder rundt middagsbordet med familien. En leirsommer vil forandre samtalen for all-

tid, sier styremedlem i Camp Rising Sun, Ruthellen Rubin.

Hennes oppgave er å skaffe fire millioner kroner hvert år, siden leiren er gratis for deltagerne. Pengene kommer gjennom sponsing og pengegaver fra tidligere deltagere. Blant dem er folk som regissøren av «Black Swan», Bill Clintons taleskriver, ambassadører, rektorer, advokater og forfattere.

Alt grunnleggeren, George E. Jonas, ønsket i retur fra deltagerne, var at de skulle «gi det videre».

PENGESPREDEREN. «Det» kan være så mangt. Noen vil reise til Bolivia og grave brønner uten lønn, starte lederskoler i Vietnam, eller hjelpe hjemløse.

- Å gi noe tilbake til storsamfunnet ved at disse barna møtes og diskuterer fremtiden på tvers av religioner og kulturer, er vårt viktigste mål. Og den beste måten å knytte bånd på, er at ingen vet hvem sin far som kjører BMW, og hvem som kjører hest og kjerre, sier styremedlem Ruthellen Rubin.

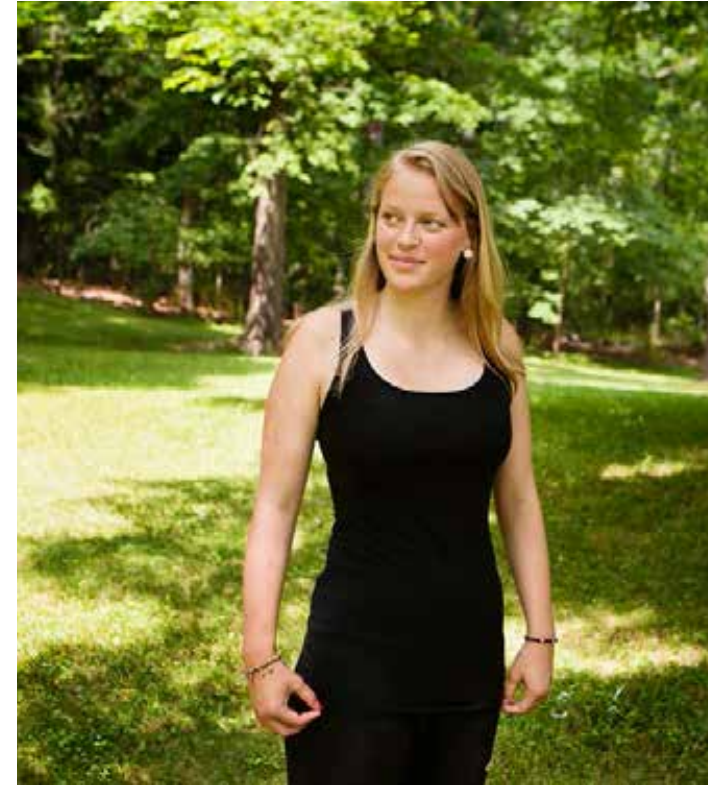
Grunnleggeren George E. Jonas var en filantrop og amerikansk businessmann. Han mente skolen lærte barn teknikk, ikke tankeprosesser. Etter børskrakket i 1929 så han mange unge menn i knipe. Da han arvet millioner gjennom overtagelsen av farens hattfabrikk, lurte han på hvordan flere mennesker kunne dra nytte av velstanden. I en bokhandel fikk han en idé.

- Han gikk rett bort til hyllen med bøker om camping, kjøpte et stort stykke land nord i New York og dro ut i verden for å finne unge gutter han kunne hjelpe. Han banket på skoledører, og snakket med fattige familier. George ble deres ridder, sier Rubin.

Men entreprenør og innovatøren George Jonas ville ikke vite av at kvinner skulle styre verden. 12 år etter at han døde, i 1989, ble Camp Rising Sun for jenter grunnlagt etter initiativ fra nederlandske alumni.

- Vi har opprettholdt tradisjonen og dermed kjønns-skillen, sier Rubin.

Sannsynligvis fordi de vil unngå situasjoner som da strømmen gikk i hovedhuset for en uke siden. Jentene, i forkant av ett av sine svært få møter med de jevngamle

guttene, sto opp klokken fem om morgenen for å få nok tid til å bruke rettetangen.

DIKTATORER. Ungdommene styrer leiren selv, godt hjulpet av veiledere i 20-årene, ofte studenter ved eliteuniversiteter som Harvard og Yale. Den daglige 12-timersplanen må alle følge. Mellom klokken 10 og 12 deles leiren inn i grupper i det som kalles «prosjekttid». Etter at felleferdige gjerder på stjerntårnet er fikset og drillen avslått, får jentene en times hvile. Da skriver de dagbøker, eller ser på skyer mens de sammenligner dikt. Av og til diskuterer de også «hvordan man lettest kan få Victoria's Secret-hår» og maler rosa hjerter på hverandres legger. De er tross alt fortiser.

- Hjemme i Israel blir jeg sjelden behandlet som en voksen. Men her blir vi konstant spurt om hva vi tenker og tror er best. Vi blir gitt ansvar og får en følelse av å bli stolt på. Jeg får muligheten til å tenke så bredt jeg ønsker, det er en følelse jeg aldri har hatt, sier Sahar Ben Lulu. Hun skuler nysgjerrig på Jojo fra Palestina.

- Er du og Sahar venninner?
- Ja, det vil jeg si. Vi er egentlig veldig like. Men i løpet av den første uken kom en annen jente fra Israel opp til meg og ville diskutere situasjonen. Jeg trakk meg unna og sa at «jeg synes ikke dette er måten å starte sommeren på, vi er her for å være venner, ikke fiender». Jeg ønsket ikke å la historien komme mellom oss, sier Jojo.

Likevel, når de skal male alle lands flagg på en utebenk protesterer Jojo mot at det palestinske skal plasseres ved det israelske. Med jenter fra land som Egypt, Iran, Pakistan, USA, Israel og Palestina tilstede på de samme åkerlappene vil de i prosjektet de kaller «en EU-modell», få muligheten til å delta i diskusjoner som kanskje blir betydningsfulle i fremtiden. Små versjoner har allerede startet.

- Vi trengte et land etter jødeforfølgelsen, men da vi ble gitt Israel, fantes det allerede arabiske palersterne der, og de folte at det var deres hjem, og det kan jeg jo skjønne..., sier Sahar stille og ser på Jojo.

Palestineren er skarpere i rosten.
- Dere dyttet oss ut av våre hjem i 1948. Vi hadde plut-

PROBLEMET ER AT MAN NOEN GANGER FÅR HØRE «FORDI DET ER SLIK». EN BØR KUNNE KREVE Å FÅ ET SKIKKELIG SVAR PÅ ALT

TUVA HEDLO ØVRE leirdeltager fra Norge

selig ingen rettigheter lenger. I dag er få på vårt lag, mens «Israel» får masse økonomisk støtte fra andre land, sier Jojo.

- Hvorfor lager du hermetegn når du sier Israel?
- Jeg tror ikke på staten Israel, sier Jojo kort.

Selv om stemningen i trehytta plutselig er blitt elektrisk, er de enige om at de ønsker fred. De har tro på en løsning. Sahar ser ut som en såret valp av Jojos kommentar, men tar ordet likevel.

- Men vi kunne jo ikke dra tilbake til Europa, så vi tok landområder...

- Dere tok deler av Egypt også, avbryter Sherifa.
- Ja, vi tok Sinai. Men vi ga det tilbake, ikke sant, spør Sahar.

- Jo, takk, sier Sherifa.

Den lenge anspenste stemningen blir blåst bort med latter. Uten at det betyr at diskusjonen er over.

DET GRÅ OMRÅDET. Det er et magevirus på gang i leiren. På sykestuen ligger Tuva Hedlo Øvre fra Oslo. Hun er en jente som ønsker ett minutt stillhet om noen dreper en mygg, og er den eneste i sin familie som har bestemt seg for å bli katolikk. I høst begynner hun i 10. klasse på St. Sunniva privatskole.

- Vi får lov til å se «Dr. Doogie» på tv og spise peanøttsmør. Men jeg føler jeg blir behandlet som om jeg lider av spedalskhet, sier Tuva og unnskylder «den dårlige norsken» etter å ha pratet engelsk i to uker.

Tuva har lært at det aller viktigste ordet på alle verdens språk er «hvorfor».

- Man bør alltid ha det spørsmålet i bakhodet. Problemet er at man noen ganger får høre «fordi det er slik». En bør kunne kreve å få et skikkelig svar på alt.

Tuva ønsker å spre kunnskapen hun opparbeider seg i sommer videre til klassekamerater og venner.

- Hjemme i Norge er folk litt redde for å si hva de mener, men her er det ingen som dømmer. Vi diskuterer de store temaene, og jeg har lært at det finnes et grått område mellom ja og nei, rett og galt.

På hviledagen søndag får de bruke 15 minutter på internett, og blir oppfordret til å skrive hjem. Mange vil heller lese nyheter. Derfor lager de sin egen avis, sannsynligvis den eneste i verden som gir større plass for nyheter fra Afrika, enn USA. Ett av de viktigste temaene jentene diskuterer under oppholdet er kvinners plass i verden. Hanna fra Frankrike mener mannlige politikere ikke kritiserer mannlige kolleger på samme måte som de kritiserer kvinnelige. Jojo synes forskjellsbehandlingen er blitt mildere de siste årene, takket være Twitter, Google og blogger. Jessica fra Mississippi undrer seg over hvorfor mediene kaller Hillary Clinton overfølsom om hun gråter, mens Joe Biden «bryr seg» om han feller en tare.

- Hvis en kvinne vil bli respektert, bør hun konsentrere seg om nettopp det, heller enn å ha fokus på de hindrene hun møter, sier Sahar.

- Men i fattige deler av Egypt blir mødre og koner fortsatt behandlet som barnepiker og kelnerne. I deler av Midtøsten får de ikke lov til å gå ut av døren uten mann, bror eller sønn. De behandler oss som husholdningsartikler, og det har alltid vært slik fordi tradisjonene er knyttet til religion, sier Sherifa.

Jojo nikker.
- Jeg tror likevel fast på uttrykket «bak enhver suksessfull mann står en sterk kvinne».

- Er alle enige i det?
- Ja, sier de kor.

- Se bare på Mitt Romney.

magasinet@dn.no

